

TANTÁRGYI ADATLAP

Környezetmenedzsment rendszerek

BMEGT42M108

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

Környezetmenedzsment rendszerek

Azonosító

BMEGT42M108

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	4
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés

(minőségértékelés)

típusa

vizsgaérdemjegy

Kreditszám

5

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>
-------------	------------------	-------------------

Dr. Csuvár Ádám	egyetemi adjunktus	csuvar.adam@gtk.bme.hu
-----------------	--------------------	------------------------

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Környezetgazdaságtan és Fenntartható Fejlődés Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU; angol - ENG

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2026.06.24.) az 580483/15/2026 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2026.06.24-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgy alapvető célja, hogy a hallgatók ismerjék meg a modern vállalati környezetvédelem legfontosabb kérdéseit, a vállalatok magatartását meghatározó tényezőket és a rendelkezésükre álló eszközöket. Képesek legyenek a gazdálkodó szervezeteknél működő számos egyéb vállalatirányítási rendszerrel összefüggésben látni a környezetvédelem helyét, szerepét a vállalati gazdálkodás rendszerében, továbbá képesek legyenek felmérni egy vállalat környezeti teljesítményét, illetve kiválasztani és alkalmazni a javítására alkalmas eszközöket.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. ismeri a vállalati környezeti stratégiát meghatározó legfontosabb tényezőket; a lehetséges stratégiatípusokat;
2. tisztában van a vállalati környezeti kockázatok jelentőségével és a környezeti menedzsmentre gyakorolt hatásával;
3. ismeri a vállalatok által alkalmazott legfontosabb környezetvédelmi irányzatokat (módszereket), azok előnyeit és hátrányait;
4. ismeri és gyakorlati példák alapján alkalmazni tudja a vállalati környezeti irányítás különböző eszközeit (környezeti marketing, környezeti teljesítményértékelés);
5. ismeri a környezeti irányítási rendszerek (KIR) alapelveit, működési mechanizmusát és építőköveit;
6. ismeri a környezeti irányítási rendszerek (KIR) bevezetésének folyamatát, egyes lépéseit, és a piaci szereplők ezzel kapcsolatos feladatait;
7. ismeri azokat a természeti-környezeti területeket és trendeket, amelyekre a vállalati működés hatást gyakorol;
8. ismeri a környezeti konfliktusok érintettjeit, lehetséges szereplőit és érti a szembenállások lehetséges okait;
9. alapvető tudással rendelkezik a környezeti konfliktusok feloldása terén;
10. ismeri az állami környezet-szabályozás logikáját és lehetséges hatásait a vállalati szektorra;
11. tisztában van a környezetmenedzsment esetén használatos környezetgazdasági alapokkal, eszközökkel.

Képesség

1. Képes komplex módon értékelni egy vállalkozás környezeti teljesítményét;
2. felismeri a vállalati környezeti stratégia alapvető jellemzőit, a stratégiaválasztást meghatározó tényezőket;
3. képes azonosítani a vállalatok stakeholdereit, az azokkal kapcsolatos legfontosabb feladatokat;
4. képes átlátni, hogy a vállalat működése során milyen természeti-környezeti területekre, és hogyan fejt ki negatív hatást;
5. képes elvi szinten, egy vállalat kapcsán megállapítani a környezeti irányítási rendszereket (KIR) bevezetésének lépéseit, és a bevetéshez szükséges humán erőforrás igényeket;
6. képes felismerni az iparági jellegéhez és a környezeti problémát okozó ipari tevékenységhez milyen vállalati környezetvédelmi irányzat kapcsolható;
7. képes a vállalati környezetvédelmi irányzatokat a vállalati környezetvédelmi stratégia részeként értelmezni és alkalmazni;
8. képes megfogalmazni, hogy a szakpolitika szintjén milyen környezetszabályozási filozófia érvényesül és ennek milyen következményei vannak vállalatokra nézve.
9. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre. (EFMD-ILO és képzési terv kapcsolódási pont: ML - Képességek (KKK) - K3 - ILO 4: Teamwork)

Attitűd

1. Nyitott a vállalati működés mélyebb megértésére, a környezeti összefüggések feltárására;
2. törekszik a problémák együttműködésen alapuló megközelítésére és kezelésére;
3. kritikusan ítéli meg a környezeti és társadalmi problémákkal kapcsolatba hozható társadalmi csoportok szerepét;
4. törekszik komplex rendszerek megértésére.
5. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ideértve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). (EFMD-ILO és képzési terv kapcsolódási pont: ML - Attitűd (KKK) - A2 - ILO 1: Communication)
6. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. (EFMD-ILO és képzési terv kapcsolódási pont: Finance - Attitűd (KKK) - A1 - ILO 2: General literacy)

Önállóság és felelősség

1. Önállóan képes felmérni a vállalati környezeti teljesítményt;
2. felelős gondolkodást mutat a vállalati működésben felmerülő környezeti és társadalmi problémák kapcsán;
3. nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket;
4. szükség esetén együttműködik hallgatótársaival a feladatok megoldásában;
5. a hallgató érzékenyen fordul a felmerülő vállalati problémák környezeti viszonylatához;
6. önállóan képes vállalati fenntarthatósági jelentések, és kapcsolódó vállalati dokumentumok felkutatására és értő használatára, kritikus szemlélettel megismerésére.
7. Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. (EFMD-ILO és képzési terv kapcsolódási pont: ML - Felelősség és önállóság (KKK) - F1 - ILO 2: Process control)
8. Képes megalapozott döntéseket hozni, felelősséget vállal a döntéssel járó következményekért, és azok társadalmi és környezeti hatásáért. (EFMD-ILO és képzési terv kapcsolódási pont: Finance - Felelősség és önállóság (szak specifikus) - SpecF3 - ILO 3: Ethical decision making)

Oktatásmódszertan

Előadások és szemináriumok. Csoportmunka az órák keretében és az órákon kívül. Infokommunikációs eszközök, vállalati és egyéb szakmai anyagok alkalmazása.

Tanulástámogató anyagok

- Kósi, K., & Valkó, L. (Szerk.). (2008). Környezetmenedzsment. BME–Typotex Kiadó. ISBN 963-9664-07-3
- Csutora, M., & Kerekes, S. (2004). A környezetbarát vállalatirányítás eszközei. KJK–KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft. ISBN 963 224 742 6
- Schaltegger, S., Burritt, R., & Petersen, H. (2003). An introduction to corporate environmental management: Striving for sustainability. Routledge. ISBN 978-1874719656
- Dragomir, V. D. (2020). Corporate environmental strategy: Theoretical, practical, and ethical aspects. Springer.
- Sardá, R., & Pogutz, S. (2019). Corporate sustainability in the 21st century: Increasing the resilience of social-ecological systems

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése a szorgalmi időszakban két összegző tanulmányi teljesítményértékelés (zárthelyi dolgozat) és egy részteljesítményértékelés (csoportmunka) alapján történik. Ezek alapján kerül aláírásra a tárgy, illetve megajánlott jegy adható.

Teljesítményértékelési módszerek

EFMD ILO megvalósulása: Írott szaknyelvi pontosság és strukturált érvelés értékelése esszé kérdéseknél. Folyamatelemzési és -tervezési feladatok, döntési helyzetek vizsgálata. Menedzsment- és marketing-döntési helyzetek megoldásának mérése. Etikai dilemmák és jogi normák ismeretének vizsgálata. Etikai normák és fenntarthatósági fogalmak ismeretének ellenőrzése. Csapattagok közötti és külső kommunikáció tervezése; közös dokumentumok. Valós megbízónak szóló írásbeli és szóbeli kommunikáció; riport és stakeholder-menedzsment. Közös erőforrás-tervezés és menedzsmentstratégia kidolgozása. Együttműködés, szerepvállalás, konfliktuskezelés és csoportteljesítmény-értékelés. Közös döntéseknél etikai szempontok érvényesítése. Együttműködés, szerepvállalás, konfliktuskezelés értékelése. A. A szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelés részletes leírása: 1. Összegző tanulmányi teljesítményértékelés: a tantárgy tudás- és képességtípusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja zárthelyi dolgozat formájában. A dolgozat az elsajátított ismeretek felmérésére és azok alkalmazására fókuszál, így a fogalmak pontos ismeretén kívül a problémafelismerést és megoldást helyezi a középpontba. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tantárgy előadója határozza meg. 2. Részteljesítményértékelés (csoportmunka): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex értékelési módja, melynek megjelenési formája a csoportosan készített projektfeladat, melynek tartalmát, követelményeit, beadási határidejét és értékelési módját az oktató határozza meg. B. Vizsgaidőszakban végzett teljesítményértékelés részletes leírása: A tantárgy tudás- és képességtípusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja vizsga keretében. A dolgozat az elsajátított ismeretek felmérésére és azok alkalmazására fókuszál, így a fogalmak pontos ismeretén kívül a problémafelismerést és megoldást helyezi a középpontba.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- 1. összegző tanulmányi teljesítményértékelés: 30
- 2. összegző tanulmányi teljesítményértékelés: 30
- részteljesítmény értékelés (csoportmunka): 40
- összesen: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- Írásbeli vizsga (megajánlott jegy hiányában): 100
- összesen: 100

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Az aláírás megszerzésének feltétele a csoportmunka leadása, valamint a zárthelyi dolgozatok által összegyűjthető pontok felének megszerzése. Az aláírás a TVSz-ben meghatározottak szerinti érvényességgel rendelkezik.

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	90
Jeles	80–89
Jó	70–79
Közepes	60–69
Elégéses	50–59
Elégtelen	0–49

Javítás és pótlás

1) A hatályos TVSz értelmében az összegző tanulmányi teljesítményértékelések mindegyike pótolható. 2) Az összegző tanulmányi teljesítményértékelések első alkalommal a pótlási időszakban díjmentesen pótolhatók, javíthatók. Javítás esetén az új eredmény a régit minden esetben felülírja. 3) Amennyiben az 1) pont szerinti pótlással sem tud a hallgató elégtelentől különböző érdemjegyet szerezni, úgy – szabályzatban meghatározott díj megfizetése mellett – második alkalommal ismételt kísérletet tehet az eredményes teljesítésre. 4) Amennyiben a hallgató nem szerzett megajánlott jegyet a tárgyból, akkor a vizsgaidőszakban vizsgát tesz. 5) A hatályos TVSz értelmében a

részteljesítményértékelések

esetében időben történt leadás esetén a pótlási időszak végéig van lehetőség az ismételtsre, illetve javításra, amennyiben a feladatot az oktató korábban már minősítette. 6) A részteljesítményértékelések – szabályzatban meghatározott különjárási díj megfizetése mellett

– késedelmesen beadható. A késedelmes beadás legkésőbbi időpontja a pótlási időszak utolsó napja. 7) A vizsga javítására és pótlására a TVSZ 121. és 123. paragrafusa szerint van lehetőség.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

kontakt óra 56

félévközi készülés 14

órákra

felkészülés összegző 15

tanulmányi

teljesítmény

értékelésre

csoportmunka 35

elkészítése

vizsgafelkész 30

zülés

összesen 150

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőt véleményezése után jóváhagyta dr. Bodrogi Bence Péter oktatási dékánhelyettes 2026.05.04-én. Érvényes 2026.05.04-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett

kurzusok syllabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 A gazdálkodó szervezetek (vállalatok, intézmények, háztartások) környezetvédelmi feladatai
- 2 A menedzsment feladatai a környezetvédelemben (jogszabályi környezet és önszabályozás). A környezetmenedzsment eszközei, technikái
- 3 Környezeti kockázatok és stratégia
- 4 A vállalati környezeti teljesítmény értékelése
- 5 A környezeti irányítási rendszerek céljai, alapelvei és felépítése
- 6 A szervezeti döntések környezeti megalapozása. A környezeti tényezők és hatások szerepe, jelentősége a döntésekben. A környezeti hatások értékelésének módszerei. Az esettanulmány alapján gyakorlati feladat
- 7 A környezeti audit- és teljesítményértékelés helye, szerepe a vállalati szabályozás folyamatában. A környezetvédelmi felülvizsgálat tartalma, szerepe a magyar környezetvédelmi gyakorlatban, hatása a gazdálkodásra. A SWOT vizsgálat alkalmazhatósága a környezetvédelemben. Az esettanulmány alapján gyakorlati feladat
- 8 Környezetmenedzsment rendszer kiépítése az Európai Unió gyakorlatában, az EMAS rendelet tartalma, követelményei. Szabványosítási háttér. Az ISO 14000 szabványcsalád
- 9 Környezeti politika és tervezés a környezeti irányítási rendszerekben
- 10 Környezeti kommunikáció és oktatás: követelmények és gyakorlat. A környezeti jelentések típusai, tartalma. A környezeti jelentés, mint menedzsment eszköz. Gyakorlati példák elemzése
- 11 Környezeti marketing; öko-címke rendszerek
- 12 Környezeti konfliktusok és kezelési lehetőségeik

További oktatók

Dr. Kósi Kálmán címzetes egyetemi tanár / honorary professor kosi.kalman@gtk.bme.hu

Dr. Mazhar Waqas egyetemi adjunktus / assistant professor mazhar.waqas@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Környezetgazdaságtan és Fenntartható Fejlődés Tanszék vezetője hagyja jóvá.